
Izvajalec: **LJUDSKA UNIVERZA JESENICE**

Projekt: Center vseživljenjskega učenja Gorenjska

Točka vseživljenjskega učenja:
Dom Dr. Janka Benedika Radovljica
Šercerjeva ulica 35
4240 Radovljica

Gradivo za delavnico

SOTESKA VINTGAR

Pripravila: Nada Trošt

Radovljica, 22 . maj 2013

SOTESKA VINTGAR

Soteska Vintgar je ena največjih in najbolj poznanih naravnih znamenitosti v Gorjah, na Bledu, v Sloveniji, poznana je tudi v svetu.

To so prva turistično urejena t.i. korita, ki so dala ime tudi drugim soteskam ("vintgar") in so zaščitena kot naravni spomenik. Soteska Vintgar spada v Triglavski narodni park.

Za urejenost in varnost Soteske Vintgar skrbi Turistično društvo Gorje.

NASTANEK SOTESKE

Reka Radovna je pred ledeno dobo tekla proti vzhodu. Bohinjski ledenik jo je nato zagradil z ledom in morenskimi gradivom, tako, da je nastalo jezero, reka pa si je poiskala po koncu zadnje ledene dobe 14 000 let nazaj pot proti dolini Save Dolinke med pobočja planot Pokljuka in Mežakla ter med Hom in Boršt. Nastala je ozka in globoka soteska s strmimi, ponekod navpičnimi in z gozdom poraščenimi bregovi.

IZVOR IMENA

Včasih so bili v bližnjem Podhому vinogradi in naj bi ime izviralo iz nemškega Weingarten. Ker prerez soteske spominja na vinski kozarec, bi lahko ime nastalo tudi po tej teoriji. Po Blejskem vintgarju so dobile ime tudi druge podobne soteske v Sloveniji.

ODKRITJE SOTESKE VINTGAR

Sotesko v neposredni bližini Gorij, približno 4 km severozahodno od Bleda, sta februarja leta 1891 odkrila Jakob Žumer, gorjanski župan ter kartograf in fotograf Benedikt Lergetporer. Odkritje je bilo naključno, in to v času, ko je bil vodostaj Radovne, ki teče skozi Vintgar, izredno nizek. Skozi skoraj neprehidno sotesko sta se podala iz Spodnjih Gorij proti Blejski Dobravi. Odkrila sta toliko naravnih lepot, da sta se odločila ustanoviti gradbeni odbor. Sotesko so uredili za ogled, predvsem za goste z Bleda. Javna otvoritev je bila 26. avgusta 1893. Soteska je bila za turistični obisk opremljena z galerijami in mostovi že leta 1893. Poti so nekajkrat propadle in bile spet obnovljene.

KAKO PRIDEMO V VINTGAR

Do soteske Vintgar pridemo po poti z Bleda prek Spodnjih Gorij, ali Podhoma in prek zaselka Vintgar. V sotesko Vintgar lahko pridemo z Blejske Dobrave ali po poti s Homa. Nazaj se lahko vrnemo po isti poti ali pa preko Homa do Svete Katarine, kjer je zgodovinska cerkvica in čudovit razgled na Karavanke in Bled z okolico. Okrepčamo in spočijemo se lahko pri vhodu v sotesko Vintgar ali pri slapu Šum. Za sprehod in ogled bomo porabili približno poldrugo uro.

OPIS SOTESKE VINTGAR

Soteska je dolga 1,6 km. Skoznjo teče čudovita zelenkasta reka Radovna s svojimi tolmoni, slapovi in brzicami. Steza nas vodi preko lesenih mostov in t.i. Žumrovih galerij. Kanjonska soteska je v najožjem delu, Peklu, široka le nekaj metrov. Stene korit so visoke 50 do 100 m, pobočja nad njimi pa segajo še 100 m višje in se razmikajo.

Korita prečka železniška proga Jesenice - Most na Soči. Kamnit enoločni most bohinjske železnice, zgrajene leta 1906, preči sotesko v širini 53 m, 33,5 m nad potjo. Pod njim je umetni jez, od koder je velik del vode speljane po cevi do male HE Vintgar.

Na koncu nas pričaka mogočen, okoli 16 metrov visok slap Šum, ki je eden redkih slovenskih rečnih slapov. Tukaj je tudi zajezitev za malo hidroelektrarno Vintgar.

V Vintgarju uspevajo številne rastlinske vrste, ki se ločijo od rastlinstva, značilnega za okolico. V bistri Radovni plavajo postrvi.

Soteska Vintgar je izjemno lepa ter v poletnih mesecih prijetno hladna.

VINTGAR

Anton Aškerc

(zapis v spominsko knjigo v Vintgarju)

Veličastna soteska, romantični kraj!

Hej, ti divji in divni slovenski naš raj!

Ti grmeči slapovi

in ti smeli mostovi

in ta struga, globoko skrivnostna in skalna,

pa ta Radovna čista, kristalna!

Ah, ti Vintgar! Kdor videl tvoj skriti je čar,

Ne pozabi te več nikdar, več nikdar!

Viri:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Blejski_Vintgar

http://kraj.eu/slovenija/soteska_vintgar

<http://www.sloveniaholidays.com/vintgar-zgornje-gorje.html>

<http://www.dedi.si/dediscina/132-vintgar>

<http://www.bled.si/default.asp?id=154>

Zbrala in pripravila:

Nada Trošt

maj 2013